

Muzica rațiunii

Test de antrenament
Limba și literatura română
Clasa a IV-a
30.03.2026

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi nins, nu v-aș fi povestit. A nins pe vremea când veverița din povestea noastră era copil, așa că vedea pentru prima dată în mica ei viață asemenea nămeți. Dar nici animalele și păsările mult mai bătrâne decât ea nu-și aminteau să fi văzut în viața lor atâta zăpadă.

Veverița locuia într-un brad de șase etaje, fără lift, din Pădurea Mare, chiar la marginea marginii.

La parter nu locuia nimeni. La etajul 1 stătea un veverițoi bătrân, domnul Țuparu, care avea obiceiul să vorbească cu el însuși cu glas tare, ba de multe ori se și certa cu el. Dacă îl auzai, aveai impresia că sunt doi Țuparu, nu unul. Spunea, de exemplu: "Iar nu mai știi unde ți-ai ascuns rezerva de alune, zăpăciturile, ce mă fac eu cu tine?" Și tot el răspundea: "Știi ceva? Mai lasă-mă-n pace și tu". Iar apoi, tot el: "Ești un nătăfleț, noroc cu mine, care sunt cu capul pe umeri!" Greu de spus dacă domnul veverițoi Țuparu se simțea mai degrabă nătăfleț sau mai degrabă cu capul pe umeri, iar el nici nu voia să știe asta.

–Dacă mai ninge un pic, n-o să mai putem ieși din casă, eu și cu mine! Așa ceva n-am pomenit de când suntem!

La etajul 2 al bradului era o familie mare și fără astâmpăr de pițigoii. Nu reușeau să-i numeri niciodată pe toți, că zburau încoace și încolo și se dădeau peste cap ca niște acrobați, pe rămurelele subțiri ale rămuroaielor pornite din trunchiul gros. Ba ieșeau 9 pițigoii la numărătoare, ba 6, de parcă cifra se legăna și se dădea peste cap, la fel ca ei. Erau foarte vorbăreți și gălăgioși, dar tare-tare drăguți, cu galben pe burtă și gri-albăstrui pe aripi. Din fericire, pe domnul Țuparu nu-l deranja gălăgia, pentru că era cam surd. Sau poate ar trebui să spun că erau cam surzi: el și cu el. Pițigoii se bucurau de zăpadă și nu se temeau de ninsoarea care acoperise crengile mari și mici ale bradului.

Ioana Pârvulescu, Trei zile nemaipomenite

Subiectul I (5 puncte)

1. Rescrie enunțul, înlocuind cuvântul "greu" cu un cuvânt cu sens opus (antonim) și cuvântul "spus" cu un cuvânt cu sens asemănător (sinonim): "*Greu de spus dacă domnul veverițoi Țuparu se simțea mai degrabă nătăfleț...*". **1 p**
2. Transcrie două substantive și două adjective din fragmentul "*La etajul 2 al bradului era o familie mare și fără astâmpăr de pițigoii. Nu reușeau să-i numeri niciodată pe toți, că zburau încoace și încolo și se dădeau peste cap ca niște acrobați, pe rămurelele subțiri ale rămuroaielor pornite din trunchiul gros.*". **1p**
3. Construiește (a) o propoziție dezvoltată în care verbul "auzeai" să fie folosit la prezent, păstrând persoana și numărul și (b) o propoziție simplă în care substantivul "pițigoii" să fie folosit la numărul plural. **1p**
4. Scrie câte un enunț în care cuvintele "iar", "odată", "nu-l", și "degrabă" să se scrie diferit. **1p**
5. Rescrie corect enunțul: "*Gălăgioși pui se dădea pe ramuri ca acrobați de l-a circ.*" **1p**

Subiectul al II-lea (4 puncte)

1. Transcrie varianta corectă: **1 p**
- a) Cum se simt pițigoii la vederea zăpezii?
 - se tem de ea;
 - se bucură de ea;
 - o ignoră.

- b) Cum este ninsoarea?
- obișnuită;
 - aproape inexistentă;
 - foarte abundentă.
- c) Cum sunt pițigoii?
- gălăgioși și jucăuși;
 - liniștiți și triști;
 - mari și surzi.
- d) De ce nu-l deranjează pe domnul Țuparu gălăgia pițigoilor?
- pentru că îi plac acrobațiile lor;
 - pentru că nu era acasă;
 - pentru că era surd.
2. Formulează, în câte un enunț, două idei secundare ale textului. 1p
3. Cum știi din text, bradul are șase etaje. Imaginează-ți cine locuiește la celelalte etaje ale bradului, continuând, în 90 – 130 de cuvinte, fragmentul din cartea Ioanei Pârvulescu. 2 p

Din oficiu: 1 punct

**Propunător,
prof. Dănoiu Elena**